

JW ROY

Americana in het Brabants

Dit voorjaar verscheen *Laagstraat 443*, de nieuwe cd van singer/songwriter JW Roy. Na vier Engelstalige cd's vond Roy het tijd om een cd te maken in het Nederlands. Of beter gezegd: in het Brabants. Hij had samen met Gerard van Maasakkers al meer in zijn eigen dialect gezongen. Dat hij dit nu ook op de twaalf nummers tellende solo-cd heeft gedaan, komt toch als een verrassing. Een prettige verrassing wel te verstaan, want bleef de directheid van zijn teksten voorheen nog verscholen achter een vreemde taal, de songs op *Laagstraat 443* zijn zo recht voor zijn raap dat luisteraars er makkelijk door afgeschrikt kunnen raken. Wie echter even doorbijt ontdekt de pure schoonheid.

Tekst: **Luther Zevenbergen**

Foto's: **Martijn Liefers**

Het is de vrijdagavond van het Folkwoods-festival. Samen met Gerard van Maasakkers zal hij later aantreden onder de naam Royakkers. Tussen de soundcheck en het optreden moet hij eigenlijk ook nog wat eten, maar voor een interview maakt hij graag wat tijd vrij.

Een Nederlandse cd lijkt toch wel een breuk in je carrière. vertel eens hoe dat album tot stand is gekomen?

Dat is aangezet en geïnspireerd door Gerard. In onze samenwerking deden we duetten in het Brabants. Mijn laatste plaat *Kitchen table blues* was amper een jaar uit, toen ik al weer genoeg materiaal had verzameld voor een nieuwe. Dat vond ik te vroeg. Ik wist ook niet goed hoe het vervolg op *Kitchen table blues* er precies uit moest gaan zien. Dit was de kans om de Brabantse plaat te maken, die ik al een tijdje in mijn hoofd had, vond ik.

Moeten we dit dan zien als een breuk of een uitstapje?

Ik denk niet dat ik nooit meer in het Brabants zal zingen, maar ook niet dat ik nooit meer in het Engels zal zingen. In welke hoedanigheid het terugkomt, dat weet ik nog niet.

Dus het is niet dat je, zoals Jan Rot, ineens het licht hebt gezien en in het Nederlands wilt schrijven, zodat iedereen je beter verstaat.

Nee, maar dat is wel mooi, hoor. Het is een hele andere manier van schrijven. Met Engels moet je toch omzetten of vertalen. Terwijl dit meteen klopt. Klopt het voor jou ook?

Ik was heel erg verrast door de directheid. Zo'n nummer als Dood. Toen ik dat voor het eerst beluisterde, vond ik dat vrij confronterend. Alleen al door ernaar te luisteren.

Precies. Je schaamt je soms bijna. Ik heb ook vooral geprobeerd te schrijven, zoals ik spreek. Dat is dus niet zo nauwkeurig. Dat deed ik in het Engels trouwens ook al, maar toen viel het nog niet op.

"Dood gaan we allemaal dat weet ik wel, maar ik wil hier nog nie weg. Hoe schoon het in de hemel ook zal zijn met brandewijn en van die engelkes om me hene"
(Dood)

Heb je een schaamtegevoel moeten overwinnen om dit zo te schrijven?

Nee, dat niet. Ik vond dit juist heel normaal. Achteraf heb ik gehoord van mensen: "Oei, dat komt wel binnen zeg. Hier word ik wel stil van." Voor mij is het juist duidelijk, ik verwoord het zoals ik het voel. En door de uitvoering, de manier van zingen en de expressie wordt het nog extra aangezet.

Is er wat dat betreft een directe lijn met je Engelse werk? Is het blues; in welke traditie staat het volgens jou?

Ik zie het wel in een soort bluestraditie, terwijl ik eigenlijk nooit blues maak. In het taalgebruik zou je het wel een soort blues kunnen noemen.

Het valt me op dat hij in het gesprek net zo ontspannen en rechtstreeks is als in zijn liedjes. Wanneer Gerard van Maasakkers komt langslopen om te informeren naar de andere bandleden, nodigt Roy hem spontaan uit om aan het interview deel te nemen. "Je kunt er gerust bij komen zitten: Kun je ook nog wat zinnige dingen zeggen."

Je wordt vaak in het hokje Americana gestopt. Zo werd je al de 'Fred Eaglesmith van Eindhoven' genoemd. Kun je je vinden in die kwalificatie?

Het klopt misschien wel. Eigenlijk is americana gewoon volksmuziek zoals die in Amerika leeft. Maar uiteindelijk komt die muziek hier vandaan. De smartlap, de polka, cajun, het is allemaal door de kolonisten daar naartoe gebracht. Het is gewoon volksmuziek, of het nu uit Amerika komt interesseert me helemaal niet.

De cd is erg sober van opzet, slechts een paar gitaren, wat drums, bas en een beetje piano.

Ja, ik heb op nu twee platen zo weinig instrumenten gebruikt, dat ik denk dat mijn volgende plaat een hele harde rock-plaat wordt. Daar heb ik wel eens behoefte aan. Als ik aan een nieuwe cd begin, kijk ik wat de nummers nodig hebben. Daar heb ik geen vast concept voor. Deze cd hebben we akoestisch in een huiskamer opgenomen. De basis hebben we met zijn drieën live ingespeeld. Achteraf is daar alleen wat bas en de Rhodes-piano aan toegevoegd.

Zijn die nummers trouwens over een langere periode ontstaan?

Nee, ik heb alle liedjes in een maand of drie bij elkaar geschreven. Behalve *Cis Verdonk*, want dat is een nummer van Gerard. Hij heeft dat dertig jaar geleden al geschreven.

De thematiek is niet erg groot, het zijn vooral kleine thema's waar je over zingt.

Ik zing gewoon wat ik denk. Dat is ook een voordeel van Nederlands, zoals dat liedje over Van Gogh. In het Engels is dat moeilijker om te vatten.

Jonathan Richman heeft ook een liedje over Van Gogh.

Er zijn meer liedjes over hem geschreven. Maar ik zou dat niet kunnen in een taal die niet helemaal de mijne is. Andere thema's zijn angst voor de dood, een museumbezoek, een verhuizing die niet doorgaat, liefde, heimwee; dingen die heel dichtbij staan, inderdaad.

*Pijn in her kop wil maar nie overgaan
zapt de kanalen langs,
slapen doet ze mergen, wel.*
(Nie meer goed)

Zie je daar zelf een ontwikkeling in?

Ik ben daar heel orthodox in, ik denk niet na over wat ik nog zou moeten schrijven. Het komt aan mijn tafel voorbij en anders schrijf ik er niet over. Ik ga niet te ver zoeken. Het zijn dingen die ik zelf meemaak of hoor van iemand anders.

Dat is dus niet altijd autobiografisch?

Nee hoor. Neem een liedje als *Nie meer goed*. Dat is een liedje over iets dat een vriendin me vertelde.

Ondertussen zie ik zijn collega's langslopen met dampende borden. Dus besluit ik het gesprek te beëindigen, zodat hij ook nog tijd heeft om te eten. Later die avond zal hij met Van Maasakkers een prima set neerzetten. Een ontmoeting tussen een echte folk-artiest en een blues/americana-man. Als ik merk hoe de verschillende stijlen van de twee nergens botsen maar werkelijk samensmelten, denk ik terug aan de woorden van JW Roy. Het is eigenlijk allemaal volksmuziek.

Internet:
www.jwroy.nl

Cd's:

Round here (Munich Records 1996)
Deeper shades (Munich Records 1999)
Keep it coming (Munich Records 2002)
Table Blues (Munich Records 2004)
Langstraat 443 (Munich Records 2005)

